

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 824

van **KATIA SEGERS**

datum: 24 september 2020

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Secundaire sexting - Relatie tot zelfmoordcijfers

Aangezien ons leven meer en meer digitaal is geworden, hoort het ontdekken van de eigen seksualiteit daar vandaag ook bij. Zo doen veel meer jongeren en volwassenen aan sexting. Sexting zelf is geen probleem, als het maar veilig gebeurt. Het wordt pas een probleem als de naaktbeelden naar anderen, voor wie de foto niet bedoeld was, worden doorgestuurd; een fenomeen dat geduid wordt als 'secundaire sexting' of wraakporno. Het gebeurt nog veel te vaak dat deze naaktbeelden dan massaal gedeeld worden, zoals de afgelopen weken gebeurde met beelden van enkele BV's. Dit secundair sexten is niet onschuldig: het heeft een grote invloed op het welzijn van het slachtoffer en in sommige gevallen wordt overgegaan tot zelfmoord.

1. Heeft de minister weet van onderzoek naar de relatie tussen suïcidepogingen en secundaire sexting?

Zo ja, bevat het onderzoek ook cijfers over de link tussen sexting en suïcide? Zo ja, graag deze cijfers.

Zo niet, overweegt de minister hierover een onderzoek te laten uitvoeren, zowel kwalitatief en kwantitatief, en op welke termijn?

2. Welke acties heeft de minister reeds ondernomen om secundaire sexting tegen te gaan?
3. Plant de minister eventueel een campagne rond dit thema om secundaire sexting tegen te gaan en jongeren met suïcidegedachten omwille van secundaire sexting een aanspreekpunt te geven?

ANTWOORD

op vraag nr. 824 van 24 september 2020

van **KATIA SEGERS**

1. Volgens de gegevens waarover ik beschik, is er geen Vlaams onderzoek naar de relatie tussen suïcidaal gedrag en secundaire sexting.

Ook internationaal onderzoek naar de link tussen sexting en suïcide is schaars. De meeste onderzoeken naar cyberbullying en sexting tonen een duidelijke associatie met geestelijke gezondheidsproblemen (vnl. depressie, angst) en een paar studies tonen ook een associatie met suïcidale gedachten en gedrag. Vaak wordt er echter geen onderscheid gemaakt tussen primaire en secundaire sexting en is er weinig te vinden over effecten op de middellange en lange termijn.

Een belangrijke kanttekening hierbij is dat zelfdoding nooit slechts één oorzaak heeft. Secundaire sexting kan de directe aanleiding of trigger zijn, maar iemand zal slechts overgaan tot suïcidaal gedrag indien er ook andere kwetsbaarheids- en risicofactoren aanwezig zijn én wanneer er daarenboven een gebrek aan beschermende factoren is.

We moeten dus zeer voorzichtig zijn met de link tussen secundaire sexting en suïcidaal gedrag. Enkele onderzoeken wijzen in de richting van een associatie (maar niet causaal; gemedieerd door cyberpesten en depressieve symptomen) maar er is nog veel meer onderzoek nodig om dit te bevestigen. De partnerorganisaties voor seksuele gezondheid, Sensoa, en voor suïcidepreventie, VLESP, volgen de onderzoeken nauw op. Ik plan geen eigen onderzoek in deze problematiek maar baseer beleid op beschikbare data.

2. Diverse organisaties zetten in op de ontwikkeling van educatieve materialen rond het thema sexting. Deze materialen worden gecentraliseerd op de webpagina www.sexting.be, een samenwerking van o.a. Mediawijs, Child Focus, Pimento en Sensoa. Jongeren, jeugdwerkers, ouders en leerkrachten die meer willen weten over sexting, kunnen op deze website terecht. Voor leerkrachten zijn er kant-en-klare werkvormen terug te vinden om te gebruiken in de klas, waarin centrale boodschappen rond victim blaming, het doorsturen van naaktfoto's en steunbronnen voor slachtoffers vervat zitten. Naast educatieve materialen, werd er ook een beleidstool uitgewerkt door de vermelde organisaties. Organisaties kunnen de "Let's talk about sexting" tool gebruiken om zowel preventieve acties te installeren binnen hun organisatie, alsook een duidelijke visie en werkwijze te installeren over hoe sexting incidenten aan te pakken.

Om scholen op weg te helpen om het thema sexting stapsgewijs in de klas aan te pakken, werd er door Sensoa ook een webpagina gemaakt rond "[Lesgeven over sexting](#)". Naast relevante materialen rond het thema, vinden leerkrachten daar meer informatie over:

- Sexting binnen de seksuele ontwikkeling van jongeren
- Lestips om over sexting in de klas te praten
- Een leerlijn over sexting, waarin per leeftijdscategorie relevante leerdoelen staan (gebaseerd op de WHO Standards of Sexuality Education)
- Het stappenplan "Een naaktfoto op school, wat nu?"

Binnen deze lestips en leerlijn is er voldoende aandacht voor hoe je als leerkracht het thema secundaire sexting ter sprake kan brengen.

Om organisaties verder te ondersteunen in het werken rond secundaire sexting, biedt Sensoa ook [vormingen](#) aan.

Ook op [WatWat](#), het online informatieplatform voor jongeren, wordt er heel wat aandacht besteed aan sexting en de gevolgen ervan.

3. Een campagne is niet gepland. Wel is er de [Week van de Lentekriebels](#), die Sensoa jaarlijks organiseert in samenwerking met diverse partners en waarbij leerkrachten over heel Vlaanderen worden aangemoedigd om aan relationele en seksuele vorming te doen. Hierbij wordt elk jaar een thema centraal gesteld en in 2021 zal dit het thema sexting zijn. Deze campagne bevat onder meer:
- Het promoten van relevante lesmaterialen rond sexting, zodat leerkrachten preventief met hun klas hierrond aan de slag kunnen gaan;
 - Online vormingen rond het thema sexting voorzien;
 - Nieuwe lesmaterialen rond sexting, waaronder o.a. materiaal voor BuSO en affiches met werkvormen rond sexting op.

In deze Week van de Lentekriebels zal worden ingezet op het verspreiden van de volgende boodschappen rond secundaire sexting:

"Naaktfoto's sturen, hoe hou je het leuk?"

1. *Zet nooit iemand onder druk om beelden te sturen;*
2. *Stuur enkel foto's naar iemand die ze wil ontvangen;*
3. *Toon of stuur nooit een foto door van iemand anders zonder toestemming;*
4. *Stuur enkel een foto als jij je er goed bij voelt, laat je niet onder druk zetten;*
5. *Het kan een veiliger gevoel geven om jezelf onherkenbaar te maken en na te denken over welke apps je gebruikt.*

Denk eraan: Als een foto van iemand wordt doorgestuurd is dat niet de schuld van de persoon op de foto. Niemand verdient het om voor de hele wereld in zijn blootje te worden gezet."

Hierbij legt Sensoa ook sterk de focus op het doorverwijzen van kinderen naar steunbronnen, zowel uit de eigen omgeving, als relevante partners in het werkveld, zoals bv. Child Focus.